

Nijmegen

Uitvoering raadsbesluiten rekenkameronderzoeken 2026

Reflectie Stadscontrol

Opgesteld door: Stadscontrol

Periode: Maart 2026

1. Achtergrond & aanleiding

Het college verantwoordt zich jaarlijks over de voortgang van de uitvoering van raadsbesluiten naar aanleiding van rekenkameronderzoeken. Sinds begin 2023 is hier een wettelijke plicht aan verbonden (artikel 185a Gemeentewet).

Sinds afgelopen jaar wordt de voortgangsrapportage aangevuld met een (onafhankelijke) reflectie op de voortgang door Stadscontrol. Hiermee willen we de raad nog beter in staat stellen haar controlerende taak uit te voeren.

In deze rapportage reflecteren wij op de opvolging van de volgende rekenkameronderzoeken, zoals opgenomen in het bijlagenboek.

- Grip krijgen op Veilig Thuis (2018)
- De Knop om – lessen voor de energietransitie (2018)
- Toegang tot de Wmo (2019) incl. nazorgonderzoek (2021)
- Frapper Toujours (2020)
- Rekenkamerbrief Voorbereiding invoering Omgevingswet (2020)
- Afval of grondstof, over huishoudelijk afval (2021)
- Weten wat je moet weten, over informatiebeveiliging en privacy (2022)
- Samen de vrijblijvendheid voorbij, over informatievoorziening en dienstverlening (2025)

2. Aanpak reflectie

Bij de beoordeling van de voortgangsrapportage naar aanleiding van de rekenkameronderzoeken, de daarin opgenomen aanbevelingen en de daarop gebaseerde toezeggingen van het college, hanteren we de volgende toetsingsvragen:

- **Consistentie en volledigheid:** Sluit de voortgangsrapportage aan op de melding van vorig jaar? Wordt de stand van zaken van vorig jaar herhaald en worden de openstaande punten uitgelicht en voorzien van een actuele status?
- **Kwaliteit:** Houden de ondernomen stappen inhoudelijk verband met de oorspronkelijke aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek en/of de toezeggingen van het college? Zijn tussentijdse wijzigingen goed onderbouwd en navolgbaar? Is de status per punt gerechtvaardigd, zeker als dit als 'afgerond' wordt beschouwd?
- **Onderbouwing:** Zijn uitspraken over de voortgang gestaafd met aantoonbare bronnen, zoals beleidsstukken, besluiten of correspondentie? Komen ze overeen met onze eigen beelden op de terreinen?
- **Tijdigheid:** Is de opvolging uitgevoerd binnen de afgesproken tijdslijnen? Indien er vertraging is opgetreden, is dit dan gemotiveerd toegelicht? Wordt er ook rekening gehouden met eventuele verschuivingen in planning of prioriteiten die door actuele gebeurtenissen of omstandigheden zijn veroorzaakt?

Opmerkingen vanuit de beoordeling door Stadscontrol zijn teruggekoppeld aan de stellers en (waar mogelijk) verwerkt in de huidige voortgangsrapportage.

3. Reflectie op het totaal

Uit de beoordeling van de voortgang van raadsbesluiten naar aanleiding van rekenkameronderzoeken blijkt dat de organisatie belangrijke stappen heeft gezet in de duurzame borging van aanbevelingen. Dit blijkt onder andere uit het feit dat vier onderzoeken inmiddels als afgerond kunnen worden beschouwd:

- De Knop om – lessen uit de energietransitie
- Toegang tot de Wmo (incl. nazorgonderzoek)
- Voorbereiding invoering Omgevingswet
- Grip krijgen op Veilig Thuis

Tegelijkertijd valt op dat met name bij meer complexe of domeinoverstijgende opgaven de voortgang onder druk staat en afronding langer uitblijft. Vertragingen houden in sommige gevallen langdurig aan en afhankelijkheden (bijvoorbeeld capaciteit of beleidsvorming) belemmeren de opvolging van meerdere aanbevelingen. Dit brengt het risico met zich mee dat aanbevelingen worden ingehaald door de actualiteit of dat de voortgang minder goed te relateren is aan de oorspronkelijke toezeggingen.

De gerapporteerde voortgang is over het algemeen consistent, volledig en onderbouwd. Daarbij geldt wel dat de eerste uitvraag bij meerdere onderzoeken nog tot nadere vragen leidde. Deze zijn teruggeleid in de organisatie en verwerkt, wat heeft geresulteerd in een zichtbare kwaliteitsverbetering van de voortgangsrapportage. Het streven is om toe te werken naar een situatie waarin de initiële uitvraag direct een volledig en kwalitatief toereikend beeld oplevert.

Samenvattend is sprake van zichtbare voortgang en toenemende borging, met blijvende aandacht voor enkele dossiers waar de opvolging van aanbevelingen onder druk staat en vertraging is opgetreden.

4. Reflectie per onderzoek

Grip krijgen op Veilig Thuis (2018)

Voor het onderzoek “Grip krijgen op Veilig Thuis” zijn de aanbevelingen in het voorgaande jaar grotendeels als opgevolgd aangemerkt. Voor een beperkt aantal bevindingen geldt dat deze niet zijn doorvertaald naar andere gemeenschappelijke regelingen. Zoals eerder gemeld, bleek hiervoor regionaal onvoldoende draagvlak te bestaan.

Hetzelfde geldt voor het actualiseren van regelingen van andere gemeenschappelijke regelingen op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Ook hier was het draagvlak in regionaal verband niet in alle gevallen toereikend om tot aanpassing over te gaan.

Het actueel houden van de informatie over verbonden partijen op het Planning & Control-portaal van gemeente Nijmegen heeft een structureel karakter. Dit proces is geborgd via vaste werkafspraken. Om die reden wordt de opvolging van dit rekenkameronderzoek als afgerond beschouwd en niet langer afzonderlijk gemonitord en gerapporteerd.

De Knop om – lessen voor de energietransitie (2018)

Het onderzoek uit 2019 had als hoofdvraag welke lessen de gemeenteraad kan trekken uit de keuzes rond de totstandkoming van het warmtenet in Waalsprong, met het oog op de energietransitie in de bestaande stad – en in het bijzonder de rol van de raad daarin.

Alle openstaande punten zijn afgerond. De doorlopende activiteiten zijn geborgd via vaste werk- en procesafspraken. Op basis hiervan wordt de opvolging van dit rekenkameronderzoek als afgerond beschouwd en niet langer afzonderlijk gemonitord en gerapporteerd.

Toegang tot de Wmo (2019) incl. nazorgonderzoek (2021)

Voor de Wmo-onderzoeken uit 2019 en 2021 zijn de aanbevelingen vorig jaar als opgevolgd aangemerkt. De informatievoorziening aan de raad heeft een doorlopend karakter en is geborgd via een nieuw format met een halfjaarlijkse rapportage en technische toelichting. De opvolging wordt daarom niet langer apart gevolgd.

In februari 2026 stelde de raad het rekenkameronderzoek naar de toegang tot de Wmo voor 65+ vast. Het college stelt in Q2 2026 een plan van aanpak vast. De opvolging van de aanbevelingen uit dit onderzoek wordt vanaf volgend jaar via deze rapportage aan de raad teruggekoppeld.

Frappier Toujours (2020)

Rondom Frappier Toujours is ambtelijk een uitvoeringsprogramma ontwikkeld. Dit programma bevat verkenningen op het gebied van kaderstelling & control, helder en vakbekwaam adviseren, de doelenboom, sturingsinformatie over grondexploitaties, informatiehuishouding en de lange termijnagenda van de raad.

De formats voor kaderstelling en controle, waaronder die voor college- en raadsvoorstellen, zijn vastgesteld. De basis cursus 'Helder en vakbekwaam adviseren' is in 2025 door circa 400 medewerkers gevolgd. Vanaf 2026 maakt deze cursus deel uit van het onboardingsprogramma.

Er zijn nog aandachtspunten bij de verdere implementatie. De doelenboom kan sterker worden benut als sturingsinstrument. De termijnagenda's vragen aanscherping in de aansluiting van de voorstellen. Ook wordt gewerkt aan betere informatievoorziening voor beleidsontwikkeling. Een concept (informatie)dashboard over gebiedsontwikkelingen wordt meegenomen in de inwerkperiode van de nieuwe raad. Rondom het plan van aanpak informatiehuishouding vindt een ambtelijke review plaats.

Een aantal aanbevelingen is inmiddels geborgd in de reguliere werkprocessen. Voor de overige punten blijft actieve opvolging nodig.

Rekenkamerbrief Voorbereiding invoering Omgevingswet (2020)

De Omgevingswet is per 1 januari 2024 landelijk ingevoerd, na meerdere keren te zijn uitgesteld. De integrale benadering van ruimtelijke ontwikkeling vereist structurele aanpassingen in beleid en uitvoering, wat een meerjarig traject met zich meebrengt.

De aanbevelingen uit de rekenkamerbrief van 2020 zijn inmiddels volledig afgerond. De raad is betrokken bij de overgang van bestaande regels naar het omgevingsplan via technische toelichtingen over de bruidsschat, de eerste wijziging van het omgevingsplan en de omgevingsvisie. Daarnaast zijn de ODRN en ODRA gefuseerd tot Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) en is het project voor het omzetten van de milieuregels gestart met alle regiopartners inclusief de provincie.

Alle openstaande punten zijn afgerond en regulier geborgd in het proces, daarom hoeft de opvolging volgend jaar niet langer apart te worden gevolgd.

Afval of grondstof, over huishoudelijk afval (2021)

Het rapport uit 2021 onderzoekt de kwaliteit van het ingezamelde huishoudelijk afval in Nijmegen, de beschikbare informatie, de gemeentelijke sturing en de context van het kwaliteitsvraagstuk.

Ten opzichte van 2025 is één noemenswaardig punt afgerond: de vaststelling van de opbrengstennotitie met vier scenario's voor de inzameling van restafval. Hiermee is een belangrijke basis gelegd voor het nog op te stellen beleid.

De afronding van het belangrijkste openstaande punt, namelijk het nieuwe grondstoffenbeleidsplan, heeft opnieuw vertraging opgelopen. Ten opzichte van de oorspronkelijke planning bedraagt de vertraging inmiddels

vier jaar. Volgens de afdeling is dit mede het gevolg van personele uitval. Wij vinden deze langdurige vertraging zorgwekkend, mede omdat hierdoor ook andere openstaande punten niet kunnen worden opgepakt. Capaciteitsgebrek en personele problemen worden daarbij herhaaldelijk als verklaring genoemd. Het is naar ons oordeel noodzakelijk hier in het lopende jaar hoge prioriteit aan te geven en nadrukkelijker ambtelijk op te sturen.

Ten aanzien van de indicatorrapportage wordt gemeld dat dit punt is afgerond. Vanuit Stadscontrol constateren wij echter dat niet langer over alle eerder toegezegde indicatoren wordt gerapporteerd in de jaarstukken. De afdeling kan niet herleiden of deze indicatoren in afstemming met de raad zijn geschrapt. Wij adviseren om de rapportage over deze indicatoren te herstellen en zullen hier volgend jaar opnieuw op reflecteren.

Weten wat je moet weten, over informatiebeveiliging en privacy (2022)

Informatieveiligheid en privacybescherming blijven actuele en complexe vraagstukken. Zowel het dreigingsbeeld als de wet- en regelgeving ontwikkelen zich in hoog tempo. Er wordt actief geïnvesteerd in een hoger volwassenheidsniveau, een meerjarig proces waarbij de lat voortdurend hoger wordt gelegd.

Het herziene informatiebeveiligingsbeleid is in december 2025 vastgesteld. Eind 2026 of begin 2027 wordt de startnotitie voor het nieuwe privacybeleid aangeboden aan de raad. De uitwerking van het informatiebeveiligingsbeleid in concrete punten wordt ambtelijk vastgesteld in het eerste kwartaal van 2026, waarna de IT Roadmap wordt aangepast en een uitvoeringsplan wordt opgesteld. De raad wordt tweemaal per jaar geïnformeerd via een raadsbrief met KPI's. Bewustwording blijft een doorlopend programma. Of de extra capaciteit door de extra middelen en de uitbreiding van het team toereikend is, zal blijken uit het uitvoeringsplan en de doorwerking daarvan in de afdelingen. Uiteindelijk is bepalend of deze inspanningen leiden tot meer bewustzijn en gedragsverandering.

De acties in navolging van de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek krijgen het karakter van reguliere borging in de werkprocessen.

Samen de vrijblijvendheid voorbij, over informatievoorziening en dienstverlening (2025)

Het rekenkameronderzoek naar informatievoorziening en dienstverlening aan inwoners richtte zich op de vraag in hoeverre gemeente Nijmegen haar inwoners adequaat informeert en bedient via de website, de beantwoording van vragen, klachtbehandeling en openbare bekendmakingen.

Met deze voortgangsmelding rapporteert de organisatie voor het eerst over de opvolging van rekenkeraanbevelingen conform de Verordening gemeentelijke rekenkamer Nijmegen 2024. Dit is een relevante stap in de verdere formalisering van de verantwoordingslijn richting de raad. Deze reflectie is gebaseerd op de formele voortgangsmelding conform genoemde verordening, alsmede op een meer gedetailleerde voortgangsrapportage die onder embargo beschikbaar is gesteld als onderdeel van de *Uitvoeringsagenda Visie op Dienstverlening*.

De voortgangsrapportage sluit over het algemeen goed aan op de eerder vastgestelde actiepunten en laat zien dat op onderdelen voortgang is gerealiseerd. Van de 26 aanbevelingen worden er 15 als afgerond gerapporteerd, waaronder enkele meer randvoorwaardelijke activiteiten zoals het opstellen van een plan van aanpak en de vaststelling van de *Visie op dienstverlening*. Stadscontrol constateert echter dat bij één van de als afgerond gerapporteerde aanbevelingen de structurele borging nog onvoldoende aantoonbaar is. Het als afgerond beschouwen van de aanbevelingen m.b.t. het investeren in training en ontwikkeling wordt daarom als voorbarig beoordeeld.

Ten aanzien van de nog openstaande aanbevelingen valt op dat niet in alle gevallen sprake is van concrete plannings. Dit bemoeilijkt de navolgbaarheid en sturing op de voortgang. Daarnaast wijkt in één geval de voorgestelde actie af van de oorspronkelijke aanbeveling, zonder dat hiervoor een expliciete onderbouwing is opgenomen. Dit betreft de aanbeveling ten aanzien van het expliciteren van beleid voor openbare

bekendmakingen. Uit de mondelinge toelichting maken wij op dat de organisatie geen afzonderlijk beleid gaat opstellen, omdat enkele uitgangspunten als voldoende worden beschouwd. Indien het college van oordeel is dat specifiek beleid niet noodzakelijk is, adviseren wij dat hierover een expliciet besluit wordt genomen.

Positief is dat in de voortgangsrapportage expliciet aandacht wordt besteed aan de vraag wanneer maatregelen als geborgd kunnen worden beschouwd. Aandachtspunt blijft dat de wijze van borging herleidbaar is tot en in lijn blijft met de oorspronkelijke aanbeveling.